

Minister Aktywów Państwowych

Wojciech Balczun

BM.I.053.430.2025

IK: 1177134

Warszawa, 13 listopada 2025 r.

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na interpelację K10INT13000, Pani Olgi Ewy Semeniuk-Patkowskiej, Posłanki na Sejm RP z dnia 23 października 2025 r. w sprawie ograniczenia konkurencyjności polskiego przemysłu chemicznego i utraty samowystarczalności surowcowej.

Na wstępie podkreślić należy, że zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1275), dział „aktywa państwowe”, którym kieruje Minister Aktywów Państwowych, obejmuje sprawy dotyczące gospodarowania mieniem państwowym, w tym wykonywania praw majątkowych i osobistych przysługujących Skarbowi Państwa, jak również ochrony interesów Skarbu Państwa – z wyjątkiem spraw, które na mocy przepisów odrębnych przypisane są innym działom. Sprawy, m.in. kształtowania warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej oraz podejmowanie działań sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności gospodarki polskiej należą do ministra właściwego do spraw gospodarki.

W związku z powyższym z uwagi na fakt, iż w przeważającej części kwestie poruszone w treści interpelacji wykraczają poza ustawowe zadania Ministra Aktywów Państwowych, poniższe wyjaśnienia przedstawione zostały z wykorzystaniem informacji przekazanych przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii (dalej: MRiT).

Aktualna sytuacja europejskiej i polskiej branży chemicznej jest bardzo złożona. Pomimo pewnej poprawy w 2024 r., branża nie powróciła jeszcze do poziomu sprzed wybuchu pandemii i wojny na Ukrainie, a ceny energii elektrycznej, gazu i ropy, które są dominującym czynnikiem kształtującym sytuację sektora, w trzecim kwartale 2025 r. nieco się ustabilizowały, jednak nadal pozostają powyżej poziomów z 2024 r., co ogranicza poprawę konkurencyjności branży. Krajowa branża chemiczna jest pod silną presją kosztów, wynikających z regulacji ETS w UE, przy jednoczesnym braku tych obciążeń w stosunku do krajów trzecich, m.in.: Rosji, Białorusi, Chin, Kataru, i innych. Także postępująca od 2020 roku ekspansja rosyjskich i białoruskich nawozów na polskim rynku przyczyniła się do znaczącego spadku konkurencyjności polskich firm nawozowych i doprowadziła do konieczności ograniczenia produkcji przez krajowe zakłady produkcyjne. Mając jednak na uwadze wprowadzone w Unii Europejskiej od lipca 2025 roku, mechanizmy ochronne, należy spodziewać się, że udział rosyjskich nawozów w imporcie do krajów Unii Europejskiej, w tym także do Polski, będzie stopniowo eliminowany.

Odnosząc się do kwestii inwestycji, uprzejmie informuję, że Skarb Państwa nie realizuje bezpośrednio inwestycji w sektorze chemicznym. Prowadzą je natomiast – na zasadach rynkowych – spółki z udziałem Skarbu Państwa. Grupa Azoty S.A. oraz Orlen S.A.

są spółkami notowanymi na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i obowiązują je szczególne przepisy dotyczące spółek publicznych w zakresie informowania akcjonariuszy. Zatem informacje o inwestycjach realizowanych przez te spółki oraz spółki z ich Grup Kapitałowych dostępne są w raportach okresowych oraz raportach bieżących, opublikowanych na ich stronach internetowych.

W zakresie planów opracowania nowej strategii dla przemysłu chemicznego, na podstawie informacji przekazanych przez MRiT, informuję, że głównym dokumentem programowym Rządu w obszarze polityki przemysłowej jest projekt Strategii Rozwoju Kraju 2035 (aktualnie w konsultacjach publicznych), w szczególności jej priorytet 2.4. „Aktywna polityka w obszarze przemysłu i nowych technologii”. Znaczenie dla przemysłu chemicznego będą miały w szczególności dwa, z czterech zawartych w tym priorytecie, kierunki działań: 2. *Wsparcie dla dekarbonizacji przedsiębiorstw, w tym przemysłów energochłonnych* oraz 4. *Wzmocnienie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw, w tym robotyzacji i automatyzacji*.

W ramach kierunku 2. *Wsparcie dla dekarbonizacji przedsiębiorstw, w tym przemysłów energochłonnych* przewidziano działania m.in. takie jak:

- Uproszczenie regulacji i procedur administracyjnych (permittingu) dla inwestycji dekarbonizacyjnych;
- Stworzenie instrumentów wspierających konkurencyjność przemysłu w procesach transformacji zero- i niskoemisyjnej;
- Wsparcie dla rozwoju własnych technologii CCS/CSU oraz projektów inwestycyjnych (instalacji) w tym obszarze;
- Upowszechnienie w zamówieniach publicznych stosowania kryteriów promujących niskoemisyjność, cyrkularność, bezpieczeństwo i odporność (budowanie popytu na zdekarbonizowane wersje wyrobów przemysłów energochłonnych i promocja *local content*).

W ramach kierunku 4. *Wzmocnienie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw, w tym robotyzacji i automatyzacji* przewidziano działania m.in. takie jak:

- Utworzenie Funduszu Transformacji Cyfrowej i Przyjaznej dla Środowiska;
- Opracowanie instrumentów na rzecz zmniejszania długu technologicznego w zakresie automatyzacji oraz robotyzacji przedsiębiorstw;
- Cyfrowa transformacja przemysłu poprzez działania w zakresie Manufacturing-X i wykorzystania przestrzeni danych, a także rozwoju przyszłych koncepcji Przemysłu X.0.

Jednocześnie zagadnienia związane z sytuacją przemysłu chemicznego są adresowane na poziomie europejskim. 8 lipca 2025 r. Komisja Europejska opublikowała komunikat pn. Plan działań na rzecz europejskiego przemysłu chemicznego (European Chemicals Industry Action Plan, ECIAP). Jest to dokument przedstawiający branżowe doszczegółowienie wcześniejszych, bardziej horyzontalnych dokumentów programowych: Paktu dla czystego przemysłu (Clean Industrial Deal, CID) i Kompasów Konkurencyjności.

Deklarowane cele Planu to: (1) obrona globalnej konkurencyjności europejskiego przemysłu chemicznego, (2) utrzymanie silnej bazy produkcyjnej w Europie, (3) ulepszenie i unowocześnienie bazy produkcyjnej europejskiej branży chemicznej.

Cele Planu mają być osiągnięte poprzez działania w następujących obszarach:

1. Wzmocnienie odporności

- 1.1. Utrzymanie produkcji krytycznej w UE
- 1.2. Handel zagraniczny: (a) otwieranie nowych rynków i (b) ochrona rynku UE przed nieuczciwymi praktykami handlowymi

2. Przystępna energia i dekarbonizacja

- 2.1. Zabezpieczenie dostępności przystępnej cenowo energii

2.2. Wsparcie dekarbonizacji i cyrkularności

3. Rynki pionierskie i innowacje

3.1. Rynki pionierskie i zielone podatki

3.2. Wsparcie innowacji

4. Uproszczenia regulacyjne

Stanowisko Rządu wobec Planu (aktualnie w ostatniej fazie uzgodnień międzyresortowych przed formalnym przyjęciem przez KSE) jest asertywne. Odnotowuje, że komunikat zawiera blisko dwadzieścia zapowiedzi, z których większość zasługuje na zasadniczo pozytywną ocenę. Punktuje jednocześnie, że brakuje w nim wyjścia naprzeciw wielu najistotniejszym oczekiwaniom Polski. W szczególności Rząd zwraca w nim uwagę, że KE unika jak dotąd zapowiedzi w zakresie redukcji najbardziej istotnych i najbardziej spodziewanych przez polskie sektory energochłonne obciążeń regulacyjnych. W Planie brakuje zapowiedzi dot. zmian w przepisach regulujących działanie systemu ETS – w szczególności regulujących:

- (1) harmonogramy wycofywania przydziałów darmowych uprawnień (oczekiwane było rozciągnięcie w czasie spadku limitów emisji w sposób odzwierciedlający warunki umożliwiające transformację – tak, aby darmowe uprawnienia nie zniknęły z rynku wcześniej niż możliwe będzie osiągnięcie przez przemysł zerowych emisji netto);
- (2) wcześniejsze wycofanie przydziałów darmowych uprawnień dla sektorów objętych CBAM (oczekiwane było wstrzymanie dla tych sektorów przyspieszonego harmonogramu wycofywania darmowych uprawnień do czasu zebrania praktycznych doświadczeń z CBAM i empirycznego zweryfikowania stopnia jego skuteczności);
- (3) stabilizowania cen na rynku ETS (mechanizm Market Stability Reserve – oczekiwane było wycofanie zasady, że uprawnienia znajdujące się w rezerwie i przekraczające całkowitą liczbę uprawnień sprzedanych na aukcji w ciągu poprzedniego roku tracą ważność);
- (4) datę uruchomienia systemu ETS 2 (oczekiwane było przesunięcie terminu, ze względu na wzrost kosztów transportu dla przedsiębiorstw przemysłowych, których funkcjonowanie wymaga transportu surowców, półproduktów i produktów w ilościach masowych).

Jako obszary najistotniejszego postępu wprowadzanego przez Plan, Rząd ocenia zapowiedzi dot. (1) dopuszczenia dodatkowych segmentów branży chemicznej do rekompensat kosztów emisji pośrednich oraz (2) przychylnego i elastycznego podejścia do technologii recyklingu chemicznego. Istotne i pozytywnie odbierane przez Rząd są również zapowiedzi organizacyjno-procesowe (plan utworzenia Critical Chemicals Alliance czy wsparcia klastrów w ramach EU Critical Chemical Sites).

Rząd jest aktywny w europejskiej dyskusji o polityce wobec przemysłu chemicznego i utrzymuje presję na zmiany korzystne dla polskich przedsiębiorstw. Aktywność ta realizowana jest w koordynacji z branżą – w szczególności MRiT pozostaje w stałym kontakcie roboczym z Polską Izbą Przemysłu Chemicznego, animuje dialog branżowy w ramach Zespołu Trójstronnego ds. Branży Chemicznej, a także uczestniczy regularnie w posiedzeniach Parlamentarnego Zespołu ds. Przemysłu Chemicznego.

Odpowiadając na ostatnie pytanie, należy podkreślić, że Minister Aktywów Państwowych wykonując prawa z akcji należących do Skarbu Państwa w spółkach Orlen S.A. i Grupa Azoty S.A. realizuje uprawnienia wynikające z praw korporacyjnych, które są ściśle określone w przepisach prawa, w szczególności w ustawie z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (dalej: KSH) oraz Statutach Spółek.

Stosownie do regulacji art. 368 KSH prowadzenie spraw spółki należy do kompetencji zarządu, a zgodnie z art. 375¹ KSH walne zgromadzenie i rada nadzorcza nie mogą wydawać zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki. Jak wynika z powyższego Minister Aktywów Państwowych, działając w imieniu akcjonariusza - Skarbu Państwa nie ma uprawnień do ingerowania w prowadzenie spraw Spółek, także w zakresie realizowanych czy też planowanych inwestycji, w tym również inwestycji w sektorze

chemicznym. Podobnie w kwestii współpracy między spółkami. Minister nie posiada uprawnień do podejmowania działań, których celem byłoby wpływanie na strukturę dostaw i sprzedaży każdej z nich. Są to kwestie ściśle biznesowe, należące w całości do kompetencji zarządów tych spółek.

Z poważaniem
Wojciech Balczun
Minister
dokument podpisany elektronicznie
1177134.4391905.3493000

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów